

עֲזָרֵי מַעַם הַשָּׁמַיִם עוֹשֵׂה שְׁמַיִם וָאָרֶץ

סֵפֶר הַזֵּהָר

שִׁחְבֵּר הַתֵּנָא הָאֱלֹקִי רַבָּן שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאי זִיע"א
וּבּוֹ: "סֵפֶר הַזֵּהָר", "זֵהָר חֲדָשׁ", "תְּקוּנֵי הַזֵּהָר"

מְנַקֵּד

פְּרִשְׁתַּת תּוֹלְדוֹת

מִבְּאֵר בְּלִשׁוֹן הַקֶּדֶשׁ עִם פְּרוּשׁ קַל וְנֶחְמָד לְמַעַן יְרוּץ הַלּוֹמֵד בּוֹ

מחולק ל- תתק"ס (960) קונטרסים
ל"ב כרכים של ל' חלקים

כרך ה' - חלק ט'

קונטרס 129

מופץ ללא מטרות רווח כלל - לקירוב הגאולה ברחמים

בְּסִפְרָא דָּא יִפְקוּן בֵּיה מִן גְּלִיתָא בְּרַחֲמֵי

יחד שבטי ישראל לסיים כל ספר הזוהר בדקות ספורות
"קודשא בריך הוא אורייתא וישראל חד הוא"

יוצא לאור על ידי "מפעל הזהר העולמי"

אָדָר א' תשע"א לפ"ק - בעיה"ק בית שמש תובב"א

לאורם נלך

ספר התגלות הזוהר בהמשכים

פרק ג

א קדמות ספר הזוהר הקדוש

א. מאז שנתגלה ספר הזוהר כגלגל שנים לאחרי שנתמרה עריכתו על ידי רשב"י ונכתב דילי, השפיע לחיוב האמונה, העמקתה, בסוסה והפצתה בקרב עם ישראל.

האור הגדול הזה הקביע שהאיר ונחן מן ספר הזוהר האיר לארץ ולדורים עליה גם בתקופות החשך לעם בני ישראל, בזמנים קשים, כאשר החרב התנוססה מעל ראשי עם בני ישראל וקבלו מהרפת רעב ומאויבים מביט ומחזין.

ואין גנה פלא גדל, כי רשב"י ומכתבא דליה, משה רבינו רביעי מהימנא ומלאכי עליו, השבע והעולמות פלם, שפתים הם ליצירה חשוכה זו שנקרא ספר הזוהר.

ב. יש הרוצים לאחור את זמן חבור ספר הזוהר מפני שלדעתם תלמים מספר הזוהר מתקבצים היו מאתרים יותר מזמן רשב"י.

ג. אמנם כבר כתב על זה הכב הקדוש ירוחם ליינעה האדמו"ר מבראדווין זצ"ל וז"ל:

מאחר שהשענות כבר נשמעו, ולא השו לקו, אנו מחזיקים שמוצאו טעם נכון שלא לחוש לקו. (הקדמות ספר הזוהר הכוב האדמו"ר מבראדווין זצ"ל)

ה וממשיך שם:

שלומי אמוני ישראל המאמינים בה' ובתורתו, וקבלו את התורה הקתוב גיד משה ואת התורה המסוכה על פה גיד משה, קבלו את תורת הפקלה והסוד מאת התנא רבי שמעון ברי יוחאי.

ומן האר"י ז"ל הקדוש יסד פל יסודי הפקלה שלו על ספר הזוהר וכתב

פרושים עליו. וגאון עגנו, קדוש ישראל ופארו, מורנו ורבינו רבי ישראל בעל שם טוב ולה"ה, אביהם של חסידים, שהאיר לעולם בתורת שערי התקנה והתבונה והדעת, בנה יסודי החסידות על ספר הזוהר הקדוש וספרי האר"י ז"ל. והוא ותלמידיו הקדושים אחריו למדו את צנועים חקקה בבאור דברי הזוהר הקדוש.

ורבינו הגב"א ז"ל אשר היה פאחד מן הראשונים... וכל כו לא אגים ליה... כתב פרושים על הזוהר הקדוש והאדרא רבה קדושיא והספרא דצניעותא והתמוני זהו ובבאורים על השלחן ערוך מביא מקורות מדברי הזוהר... וכל תמימי דרך הולכים בתורת הזוהר ומאמינים בו.

(הקדמות ספר הזוהר הכוב להאדמו"ר מבראדווין זצ"ל)

ה. רבים מוחסים את עריכתו של ספר הזוהר לדורות שלאחר רשב"י, בימי האמוראים. על נוכחותם של אמוראים בספר הזוהר פותב הר"י נחום משטרנוביל, וז"ל:

מי שזוהר להשיג אור הגנו שבתורה, ישעל ידו זה מביט מסוף העולם ועד סופו, אז אין חלוק אצלו כמה שהיה עתה בהנה מנה ובין מה שיהיה לדורות. ולכן אמר רשב"י בזוהר מה שאמר [האמורא] בנה פר בר מנה, שהיה אחר כמה דורות, וכן אמרו רבותנו ז"ל על משה רבינו עליו השלום, שראה את רבי עקיבא יושב ודורש, אף על פי שהיה אחר דורות הרבה, וכל זה מתקמת ישעל ידי תורתם פאו לאור הגנו, ושם אין חלוק בין מנד ולדורות. (פאר עינים פכשת זצ"ל)

ו. יש הרואים את התקופה שבה נכתב הזוהר בצורתו כפי שהוא לפנינו - בתקופת הגאונים, מאות שנים לאחר

פטיחת רשב"י (הכב אביהם ואלונו ב"אור החסיד) לזוהר פכשת וישלח דף קניט ע"א).

ב סדר גלוי ספר הזוהר הקדוש

א. בספר יוחסין לרבי אברהם וזיתא נדפס קטע מכתב יד של רבי יצחק דמון עכו (מקבל ידוע ותלמידו של הרמב"ם), המגלה לנו כמה עבודות חשובות ביותר בקשר להתגלות ופרסום ספר הזוהר.

כאשר נקבשה עכו בירי המסלמים (כסוף המאה ה-13, יצא רבי יצחק דמון עכו לספר, "לחקר פיצד נמצא בזמנו ספר הזוהר אשר עשה רבי שמעון ורבי אלקעזר בנו בפערה" וז"ל:

ב. ומפני שארית כי דבריו מפלאים, ישאבו ממקורו העליו, המעין המשפיע בקלתי מקבל, פרוך שם פבור מלכותו לעולם ועד, נדפתי אחריו ואשאלה את התלמידים הנמצאים בגבס דברים גדולים ממנו, מאין בא להם סודות מפלאים מקבלים מפה אל פה, אשר לא נתנו לקתב, ונמצאו שם מכתרים לכל קורא ספרה ולא מצאתי תשובותיהם על שאלתי זאת מקננות, זה אומר בכה וזה אומר בכה...

שמעתי אומרים לי על שאלת, כי הרב הנאמן הרמב"ם ז"ל שלח אותו מארץ ישראל לקטלוניא לבנו והביאו הרוח לארץ ארגו... ונפל גיד התקם רבי משה די ליאון, ויש אומרים ששמעולם לא חבר רשב"י ספר זה, אכל רבי משה זה היה ידוע שם המותב, וכתבו יכתב רבי משה זה דברים מפלאים אלה. (ספר יוחסין השלם דף פ"א ואילך)

ג. על הסבבא בספר היוחסין שספר הזוהר נתחבר על ידי רבי משה די ליאון, כבר כתב הנאון רבי דוד לוריא בקנטרסו "קדמות ספר הזוהר" להוכיח, שאי אפשר להיות שכתב משה די ליאון

הקדמה לזוהר תתק"ס חלקים - מבצע "יחד כל ישראל"

ישראל הקדושים והטהורים ה'מה כלולים כל ששים רבוא נשמות בתוך ספר הזוה"ק, בדפנת רבינו הקדוש הרמח"ל זי"ע באגרותיו. ולכן כל אחד יטמין עצמו בספר הזוהר הק' במיוחד בדורנו דרא בתראה ודור אחרון. ובזהר (זהר חלק ג' דף קנ"ג): ברעיא מהימנא כתב דהוא "תיבת נח" שמציל מפני המבול הנורא. ולזה תקן הרמח"ל זי"ע דיקבצו את כל ישראל ללמוד זוה"ק ובזה יתבטלו כל הגזרות – ויצמחו הישועות בצמיחת קרן דוד במהרה. (ועין בספר זכותא דרשב"י).

כתב בשדי חמד (מערכת מ' סוף בלל קצ"ח) וז"ל: מצוה שעושים אותה הרבה בני אדם בשתפנות, כל אחד נוטל שכר פאילו עשאה פולה לבדו, ומטעם זה נוהגים כל בית ישראל לעשות חבורת ש"ס ומחלקים הש"ס בין כמה בני אדם, שכל אחד לוקח מסכת אחת, ועושים סיום פעם אחת בשנה, וכן חבורות שחלקו ביניהם ללמוד סדר משניות, ושורת הדין נותנת שיטול כל אחד ואחד שכר פאילו למד הש"ס פולו, עכ"ל. – שמחת סיום ספר הזהר: הרבי רבי ברוך נכד הבעל שם טוב זיע"א, נהג בכל שנה ושנה ביום ל"ג בעומר לעשות סיום ספרי הזהר הקדוש, ואחר הסיום לקח הספר הזהר בידי קדשו ורקד כמה שעות, ואחרי רקודין דקדשה משמחת היום ומשמחת התורה נשק בפי קדשו את ספר הזהר ואמר בזה הלשון, "איך קען דיה, און דו קענסט מיר" [פירוש: אני מפיר אותך, ואתה מפיר אותי]. (טעמי המנהגים).

קריאת גדולי ירושלים בשנת תרפ"א: מעלת למוד הזוהר הקדוש אשר הוא מבטל כל מיני פרעניות וגזרות קשות ורעות ומותנא וחרבא ובזה מעלמא... לשקד על למוד הזהר לגמור בארץ ובחוצה לארץ אלף סיומים... וברור כי גם אנשי חוץ לארץ יעלה הלמוד שלהם עם אנשי עיר הקדש במסלת בית קדש הקדשים בסוד כל ישראל ערבים זה בזה, ונכנס לשנה חדשה שנת גאלה וישועה ברחמים על עמו ישראל ועל כל העולם כלו... סיום זהר לעלוי מזל עם ישראל ולבטל כל הצרים אותם עליונים ותחתונים, ויפר עצת אויבינו ויקלקל מחשבותם ולא תעשינה ידיהם תושינה, וישראל ישכן לבטח ונראה בנחמת ציון, ובמהרה יתקיים "וקראתם דרור בארץ אבי"ר.

הלומדים בחבורה – כל אחד כמה דקות ומשתתפים ומתאחדים ברצונם, עולה להם לפולם שלמדו כל הזוה"ק, וכך נוכל בשבע דקות לעשות סיומי זוהר לאלפים, ויתקיים בנו דברי הנביא ישעיה (פרק ס' כ"ב) "הקטן יהיה לאלף" שאפילו בדורנו הנמוך – יוכל להחשב לשר האלף, שסים כל הזוה"ק, ובפלא יועץ (ערך רבים) כתב: וכמה מעלות טובות לתורה דרבים ותפלה דרבים וכל מצוה הנעשית ברבים, הנה כי פן ראוי לכל אדם להתחבר עם יראי ה' וחושבי שמו ולקיים מאמר דוד המלך ע"ה (תהילים קי"ט ס"ג) "חבר אני לכל אשר יראוך". עכ"ל.

על סיום "כל ספר הזהר" בגירסא מצינו מנהג ישראל לעשות אז סעדת מצוה ולפטור בכורים מתענית בערב פסח. (ספר דרך ארץ מנהגי יהודי ארם צובה חלק א' עמוד כ"ז). (ועין בשו"ת פרחי פהונה חלק אר"ח סי' ג')... וממילא כל שכן בלמוד הזוהר

עלינו לשמוח בסיום למודו, שזכות לימוד הזוהר הוא הדבר היחיד להוציאנו מעבדות לחרות כנזכר בזוהר הקדוש, ועוד שהזוהר מלא על גדותיו ממשניות, ובכלל מסכתות נחשב, וזה הוא בכלל סעודת מצוה, עכ"ד.

ובספר תולדות קול יהודה (אות ל"ג) איתא עובדא: דפעם אחת ביומי דאב קודם הצום עשה סעודת סיום ואכלו בשר, ושאלו אותו על מה עשה סיום, והשיב כי סים את הספר הקדוש עשרה מאמרות להרמ"ע מפאנו ז"ל, וכן במנהגיו (שם אות קכ"ט), פעם אחת במוצאי תשעה באב אכל בשר, ואמר שיש לו סיום על ספר פרי עץ חיים (להאר"י הקדוש), ע"כ. ובספר סוד ה' מבאר: ועל פי דברי הפסא מלך והבן איש חי ועודו – מעלת הלמוד בזוה"ק, שהלמוד ממש נתהפך לאיש חדש וטהור, ומתמלא שמחה בכל רגע בלומדו, ובוודאי בסיים כל חלק, כמו ספר התיקונים, זהר על התורה, וזוהר חדש, עלינו לשמוח ולעשות סעודה גדולה על כל חלקי הזוהר ובוודאי על האדרא הקדושה שבלמוד האדרא הקדושה זוכה שהרשב"י בכבודו ובעצמו בא מעטר כמלך ויושב ומקשיב בקולו בשלומד האדרא.

כתב המקבל הקדוש רבי אברהם אזולאי זי"ע א זקנו של החיד"א בשם המקבל הרב אברהם גלאנטי זי"ע, בספרו "אור החמה" על ה"אדרא דמשפנא" (שבפרשת משפטים דף קכ"ג ע"ב), וזה לשון קדשו: אפילו עוד היום אחר שנפטר רשב"י מבינינו, כל זמן שאנו עוסקים בדברי האדרא, "אתער" בא רבי שמעון מעטר כמלך בעטרותיו בראש, ויושב בגון, עכ"ל. האם יש שמחה גדולה מזו, על פן ראוי לעשות סעודת מצוה. ובוודאי כאשר יבקש ויתפלל בזכות הרשב"י תתקבל תפלתו ותעשה בקשתו, ומבאר בכתבי האר"י (שער הפסוקים, שיר השירים): "היושבת בגנים חברים מקשיבים לקולך השמיעני": ראשי תבות ח' בירים מ' קשיבים ל' קולך ה' שמיעני, הוא חמלה, כמו שדרשו בזוהר בפרשת שמות (דף י"ב ע"ב), על פסוק והנה נער בוכה ותחמל עליו וגו', והבן זה, עכ"ל. ובזה שם בארו שהשכינה חומלת כאשר חוזרים בתשובה, שקודם קטרגה מדת הדין על בטול תורה, וכאשר חוזרים בתשובה ומתקנים, מיד חומלת השכינה הקדושה, ונשמעת התפילה ועל דרך דברי האר"י כאשר משתף עצמו עם הציבור בלמודו, אז מעורר את השכינה הקדושה לחמל עליו ולשמע תפלתו ולעשות בקשתו לטובה. ובאור החיים הקדוש כתב דגואל הראשון הוא גואל האחרון כמו שאמרו בזוה"ק מ'ה ש'היה היא – ראשי תבות משה – שיהיה, שהוא הגואל האחרון. (אפשר לרמוז דהרשב"י נשמת משה ובזכותו נגאל), ואין משה רבינו ע"ה מוסר התורה רוצה לגאול עם של בטלנים, עכ"ד האור החיים הקדוש זי"ע א. ובזוה"ק קראו למי שלא לומד סודות התורה ולכלל הפחות למוד בקריאה זוה"ק, עם הארץ, ובגללו מתעבב הגאולה רח"ל. על פן פלנו צריכים להתחזק ולהתאחד בלמוד הקדוש הזה. וברוך ה' שזכינו בדרךנו להתחבר כלל ישראל עם "מפעל הזוהר העולמי" העובד ללא לאות ללא מטרות רוח, ולוקח על שכמו משא ועול החובות למען הקים השכינה הקדושה ולשמח לאבינו שבשמים – על פן אחי! כל אחד יכלל בלמוד הנשגב הזה למען פדות השכינה הקדושה ולמען פדות נפשנו ופדות עמו ישראל בקרוב בימינו ברחמים, אכ"ר.

תפלה קדם למוד האוהר הקדוש

רבון העולמים ואדוני האדונים, אב הרחמים והסליחות. מודים אנחנו לפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, בקדשה ובהשתחויה, שקרבתנו לתורתך ולעבודתך עבודת הקדש, ונתת לנו חלק בסודות תורתך הקדושה. מה אנו, מה חיינו, אשר עשית עמנו חסד גדול כזה. על כן אנחנו מפילים תחנונינו לפניך, שתמחול, ותסלח, לכל חטאתינו ועוונותינו, ואל יהיו עוונותינו מבדילים בינינו לבייך. ובכן יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, שתכוננו לבבינו ליראתך ואהבתך, ותקשיב אזניך לדברינו אלה, ותפתח לבבינו הערל בסודות תורתך, ויהיה למודנו זה נחת רוח לפני כסא כבודך פריח נחוץ. ותאציל עלינו אור מקור נשמתנו בכל פחינתנו, ושיתנוצצו ניצוצות עבדיך הקדושים אשר על ידם גלית דבריך אלה בעולם. וזכותם, וזכות אבותם, וזכות תורתם, ותמימותם, וקדשם, יעמוד לנו לבל נפשל בדברים אלו. ובזכותם תאיר עינינו במה שאנו לומדים. כמאמר נעים זמירות ישראל "גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך". יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יי צורי וגואלי. כי יי יתן חכמה מפיו דעת ותרונה: (קבלה מהאר"ל)

לשים יחוד קודשא בריה הוא ושכינתיה, בדחילו ורחימו, ורחימו ודחילו, ליחדא שם יוד בן"י בוא"ו בן"י ביהודא שלים, על ידי ההוא טמיר ונעלם בשם כל ישראל לאקמא שכינתא מעפרא, ולעלוי שכינת עויגו אם הבנים שמחה. הריני מקשר עצמי בלימוד הקדוש הזה בנשמות כל התנאים והצדיקים הפתובים בזוהר הקדוש ובראשם התנא האלוני רבי שמעון בר יוחאי ורבי אלעזר בנו. ועל ידי זה תתקיים תפלת דוד המלך עליו השלום (תהלים סא, ד-ה) כי היית מחסה לי מגדל עז מפני אויב. אגורה באהלה עולמים אחסה בסתר כנפיה סלה. ואזפה שבלמודינו זה יהיו שפתותיהם דובבות בקבר, למען שמו באהבה לעשות נחת רוח ליוצרנו ולעשות רצון בוראנו. ובהדין ספרא ספר האוהר, יפקון ישראל מן גלותא ברחמי, יראה אל עבדיך פעלה והדרך על בניהם. ויהי נעם אדני אלהינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו, ויהי נעם אדני אלהינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו (תהלים צ, טז-יז). (סוד ה')

[תפלה לרפואות וישועות]

הריני מקבל עלי מצות עשה של ואהבת לרעה פמוה, והריני אוהב כל אחד מבני ישראל כנפשי ומאדי, והריני מזמין את פי ללמוד בספר הזוהר הקדוש לזכות ... כב"פ (וכאן יפרט בקשות) [לרפואות...] [ישועת ...] [לבנים ...] השם ישלח דברו יחזקהו [וירפאהו ברפואת הנפש ורפואת הגוף ברמ"ח אבריו ושם"ה גידיו בתוך שאר חולי ישראל ויארץ ימיו ושנותיו בנעימים] [ויזשיעהו בדבר ישועה ורחמים ...] אמן סלה.

חבר את ספר הזהר והוכחתיו לזה: (א) ספרי רבי משה די ליאון הידועים לנו (ספר "המשקל" [ספר "הרפיו"] שונים הם באפים מספר הזהר ויש בהם כמה דברים הסותרים להבני הזהר ב) כמה מקומות לשרבי משה די ליאון מביא את דברי הזהר כמקור לדבריו, לפעמים מוכח שלא הבין כראוי את דברי הזהר. (ג) כמה ספרים שנקדמו לתקופת רבי משה די ליאון מובאים כבר דברים המופיעים בוזה שמנה מוכח שספר הזהר קדם לכבי משה די ליאון.

פרק ד

מדוע לא נתגלה ספר הזהר להקדמונים

(א) רבי יהודה חזק מבאר מדוע בדרור נתגלה ספר הזהר

א/אשרינו מה טוב חלקנו שזכינו אל ספר הזהר מה שלא זכו קדמונינו אשר קטנם עבה מופתינו, כמו רב האי גאון ורב שליש גאון והרב אליעזר מגרמניא והמבין "והרב" ו"הרב" א"א והחכמים אחרים וזלזלם, שלא טעמו מדבשו, כי בן זמנם לא נתגלה.

ב. ואל תתמה מזה, כי בנבאי לא נתגלה עד הדרור האחרון אשר אגתנו בו היום. וסיוע לזה מצאנו בספר התקונים (סוף תפוח) וזוה לישונו: אמר ליה אליהו לרבי שמעון: רבי רבי כמה נבא את דמהאי חבורא דילך יתפרסו כמה עילאי עד דאתגלייא לתתאי בסוף יומיא, ובזניה ושבתם איש אל אחותו ואיש אל משפחתו תשבו, עכ"ל.

ג. מבאר מנאן שפסר הזהר הנה עתיד להיות גנוה, ובאותו זמן יתהנו ממונה העליונים והם המלאכים עד שיבוא דרא ברתאה, שאין ותגלה לתחתונים, ובזכות העוסקים והמסתגלים בו יבוא משיחי, כי

מבלי לבפר בביתו כמקובל על זמן זה (ויק"ר פכ"א, ח).

ה. דבקוחו ברבו הדגול היתה כ"כ, עד שששנאסר רבי עקיבא ונתפס בבית הסנה, מסר רשב"י נפשו לחרר לשם לשמע ממונה תורה (פסחים דף ק"ב ע"א).

ה. געת שהותו אצל רבו רבי עקיבא הסתיר את גדלותו מעיניו, כל עד שאמר עליו רבו "דגד שאני ובזרעך מפירין פתך, גדלהלך".

אמר רבי בא: בראשונה הנה כל אחד (אחד) ממונה אותו (ספן בקביעת חכמים) את תלמידיו... (רבי עקיבא) - את רבי מאיר ואת רבי שמעון. אמר: לשוב רבי מאיר

תחלה. נתקדמו פני רבי שמעון ושמנה סוכר שאינו חושב אותו לקלום - פני משלה. אמר לו רבי עקיבא: דגד שאני ובזרעך מפירין פתך (אליהו מביר אני פני שפתך גדול הוא, ורבי מאיר שהוא יותר זמן מפתך אמרתו שלישב בתחלה, פני משלה) (ירושלמי פסוקים פ"א ה"ב).

ו. רבי שמעון בן יוחאי הנה מקומשת התלמידים של רבי עקיבא ששנארו פתיים אחרים שמותו כ"ד אלף תלמידים של רבי עקיבא, ואתם התמשה תלמידים העמידו והתזיקו את התורה בזמן השפחה ההוא (גמ' דף ס"ב ע"ב).

ז. דבקוחו ברבו רבי עקיבא היתה עד כדי כך, שפעם אחת, אחרי פטירת רבו, קשנפלט מפיו אמרה שלא היתה לבדודו של רבי עקיבא, נשמע על זה כל כך, והתעלה כל כך תעניתים עד ששנארו שניו מרב התעניות (נזיר דף י"ב ע"ב).

ח. כל מקום שזכור בש"ס "רבי שמעון" סתם - הוא רבי שמעון בן יוחאי (פרוש רש"י שבעות דף ב' ע"ב).

תמלא הארץ דעה את ה' בסבתו, אשר זה יהיה פנה קרובה לביאתו...

ה. ואני יהודה בן לאדוני החכם והסדי רבי יעקב חזק עליו השלום, בהיותי בקספד טעמתי מעט דבש ואורו עיני, ונתתי אל לבי לדרש ולתור בחכמה, והלתי מחיל אל חיל לאסוף כל מה שישמא מהספר הנזכר (בגין לא נרפס עניו ספר הזהר והנה נפיו בעינת הנכסים), ואספתי מעט פה ומעט פה עד שרבו הנה גדתי מהנמצא מוננו. ואני מאמין אמונה גמורה כי זכות זה עמד לי בכל התללות הכרות אשר מצאוני בגרוש ספרה, אשר כל שומעם תצלנה שתי אנניו. (הקדמת רבי יהודה חזק לספרו מנסת יהודה)

פרק ה

תולדות רבי שמעון בן יוחאי ורבו רבי אלעזר

(א) לכתו בגליל: תלמיד מבנה לרבי עקיבא

א. רבי שמעון בן יוחאי, ראש ה"חכמיא קדישא" שהשתתפו בחבור ספר הזהר הקדוש, הנה אחד מן התנאים הגדולים בדרור השני שאחר הרבון בית שני, בזמן גורות קשות של מלכות רומי על עם ישראל. שאר חכמי ה"חכמיא" הם: רבי אליעזר בנאי, רבי אבא, רבי יהודה, רבי יוסי בר יעקב, רבי יצחק, רבי חזקיה בר רב, רבי חייא, רבי יוסי ורבי יוסא.

ב. התנא הגדול רבי שמעון בן יוחאי נולד בארץ ישראל, בארץ הגליל, ונאסף אל עמיו וזן ושבוע ימים בקבר מירון, לא הרחק מעיר צפת, ביום ל"ג בעומר.

ג. היה תלמידו ממנה של התנא הגדול רבי עקיבא, שקרא אותו "בני" (מעינה דף ז' ע"א). תקף אחר נשואיו הלך רשב"י ללמד תורה בבני ברק גלישית רבי עקיבא, שם ישב ולמד במשך "ג שנה

חָדָא. וְרוּב דְגֵן וְתִירוּשׁ, הָא אִוּקְמוּהָ. אֲבָל פְּדֻכְתִּיב, (תהלים לו) וְלֹא רְאִיתִי צְדִיק נֶעְזֵב וְזָרְעוּ מִבְּקֶשׁ לְחֶם. תָּא חֲזִי, (שם) נֶעַר הָיִיתִי וְגו' וְאִוּקְמוּהָ, הָאִי קָרָא שָׂרוּ שְׁל עוֹלָם אָמְרוּ וְכוּ'. וּבְגִין כֵּן אָמַר וְרוּב דְגֵן וְתִירוּשׁ.

יַעֲבֹדֶיךָ עַמִּים וַיִּשְׁתַּחֲווּ לָךְ לְאוּמִים, בְּזִמְנָא דְשְׁלִיט שְׁלַמְה מַלְפָּא בִירוּשְׁלָם, דְכַתִּיב, (דברי הימים ב ט) וְכָל מַלְכֵי הָאָרֶץ וְגו' מְבִיאִים אִישׁ מִנְחָתוֹ וְגו'. (בראשית כז) וַיִּשְׁתַּחֲווּ לָךְ לְאוּמִים, בְּזִמְנָא דִּיִּיתִי מַלְפָּא מְשִׁיחָא, דְכַתִּיב, (תהלים עב) וַיִּשְׁתַּחֲווּ לוֹ כָּל מַלְכִים. רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, פְּלֵא בְזִמְנָא דִּיִּיתִי מַלְפָּא מְשִׁיחָא, פְּדֻכְתִּיב וַיִּשְׁתַּחֲווּ לוֹ כָּל מַלְכִים כָּל גּוֹיִם יַעֲבֹדוּהוּ.

הָוָה גְּבִיר לְאַחִיךָ, הָוָה, וְלֹא אָמַר הִיָּה, או תהיָה. אֵלָא דָּא רְזָא עֲלָאָה דְמַהִימְנוּתָא, דְאֵלִין אַתְרוּן אַנוּן רְזִי דְמַהִימְנוּתָא. ה' לְעֵילָא, וְא"ו בְּאֻמְצָעֵיתָא, ה' לְבִתְרָא. וּבְגִין כֵּן אָמַר, הָוָה גְּבִיר לְאַחִיךָ, לְשִׁלְטָאָה עֲלֵיהוּ וְלִרְדָּאָה לוֹן, בְּזִמְנָא דְאַתָּא דוּד מַלְפָּא. רַבִּי יוֹסִי אָמַר, פְּלֵא אִיהוּ בְּזִמְנָא דִּיִּיתִי מַלְפָּא מְשִׁיחָא, דְהָא בְּגִין דְעִבְרוּ יִשְׂרָאֵל עַל פְּתַגְמֵי אוּרִייתָא, כְּדִין וּפְרַקְתָּ עֲלוֹ מַעַל צְוֹאֲרֵךְ. (בראשית כז)

וַיִּתֵּן לָךְ הָאֱלֹהִים רַבִּי יוֹסִי אָמַר, כָּל הַגֵּי (דף קמג ע"ב) בְּרַכָּאן מִסְטָרָא דְחוּלְקִיָּה דִיעֵקֵב הוּוּ וּמְדִילִיָּה נָטַל, וְאֵלִין בְּרַכָּאן הָוָה קָא בְּעֵי יַצְחָק לְבְרַכָּא לִיָּה לַעֲשׂוֹ, וּבְגִין כֵּן עֲבַד קְדָשָׁא בְרִיךְ הוּא, וְגַרְם לִיָּה לִיעֵקֵב לְנָטְלָא מְדִילִיָּה.

הָא חֲזִי, בְּשַׁעְתָּא דְהָהוּא נַחֲשׁ אִיִּיתִי לְוֹטִין עַל עֲלָמָא וְאַתְלִטָּא אַרְעָא, מַה כְּתִיב, (בראשית ג) וְלֹאֲדָם אָמַר כִּי שְׁמַעְתָּ לְקוֹל אִשְׁתְּךָ וְגו', אַרְוֵרָה הָאֲדָמָה בַּעֲבוּרֶךָ וְגו', דְלֵא תְהָא

וּמִמַּטְּהָ בַּחֲבוּר אַחֵר. וְרוּב דְגֵן וְתִירוּשׁ - הִנֵּה פְּרִשׁוּהָ, אֲבָל כְּפִתוּב וְלֹא רְאִיתִי צְדִיק נֶעְזֵב וְזָרְעוּ מִבְּקֶשׁ לְחֶם. בֹּא רְאֵה, נֶעַר הָיִיתִי וְגו', וּבְאֲרוּהָ - הַפְּסוּק הִנֵּה אָמַר אוֹתוֹ שָׂרוּ שְׁל עוֹלָם וְכוּ'. וּמִשׁוּם כֵּן אָמַר וְרוּב דְגֵן וְתִירוּשׁ.

יַעֲבֹדֶיךָ עַמִּים וַיִּשְׁתַּחֲווּ לָךְ לְאוּמִים - בְּזִמְנָא שְׁשִׁלְט שְׁלַמְה הַמְּלִיךְ בִירוּשְׁלָם, שְׁכַתוּב וְכָל מַלְכֵי הָאָרֶץ וְגו' מְבִיאִים אִישׁ מִנְחָתוֹ וְגו'. וַיִּשְׁתַּחֲווּ לָךְ לְאוּמִים - בְּזִמְנָא שְׁיַבֵּא מֶלֶךְ הַמְּשִׁיחַ, שְׁכַתוּב וַיִּשְׁתַּחֲווּ לוֹ כָּל מַלְכִים. רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, הַכֹּל בְּזִמְנָא שְׁיַבֵּא הַמְּלִיךְ הַמְּשִׁיחַ, כְּפִתוּב (תהלים עב) וַיִּשְׁתַּחֲווּ לוֹ כָּל מַלְכִים כָּל גּוֹיִם יַעֲבֹדוּהוּ.

הָוָה גְּבִיר לְאַחִיךָ. הָוָה, וְלֹא אָמַר הִיָּה או תהיָה. אֵלָא זֶה סוּד עֲלִיּוֹן שֶׁל הָאֻמוֹנָה, שְׁהֵאוֹתִיּוֹת הִלְלוּ הֵן סוּדוֹת הָאֻמוֹנָה. ה' לְמַעְלָה, וְא"ו בְּאֻמְצָע, ה' אַחֵר כֵּן. וּמִשׁוּם כֵּן אָמַר הָוָה גְּבִיר לְאַחִיךָ, לְשִׁלְט עֲלֵיהֶם וְלִרְדוֹת אוֹתָם בְּזִמְנָא שְׁבֵא דוּד הַמְּלִיךְ. רַבִּי יוֹסִי אָמַר, הַכֹּל הוּא בְּזִמְנָא שְׁיַבֵּא מֶלֶךְ הַמְּשִׁיחַ, שְׁהִרִי מִשׁוּם שְׁעִבְרוּ יִשְׂרָאֵל עַל דְּבַרֵּי הַתּוֹרָה, אִזּוּ וּפְרַקְתָּ עֲלוֹ מַעַל צְוֹאֲרֵךְ.

וַיִּתֵּן לָךְ הָאֱלֹהִים. רַבִּי יוֹסִי אָמַר, כָּל הַבְּרִכוֹת הִלְלוּ מִצַּד שֶׁל חִלְקוֹ שֶׁל יַעֲקֹב הָיוּ וּמִשְׁלוּ הוּא נָטַל. וְהַבְּרִכוֹת הָאֵלוּ הִיָּה רוּצָה יַצְחָק לְבְרַךְ עַת עֲשׂו, וּמִשׁוּם כֵּן עֲשָׂה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְגַרְם לִיעֵקֵב לְטַל מִשְׁלוּ.

כֹּא רְאֵה, בְּשַׁעָה שְׁאוֹתוֹ הַנְּחֹשׁ הִבִּיא קָלְלוֹת עַל הָעוֹלָם וְהָאֲדָמָה הַתְּקַלְלָה - מַה כְּפִתוּב? (בראשית ג) וְלֹאֲדָם אָמַר כִּי שְׁמַעְתָּ לְקוֹל אִשְׁתְּךָ וְגו', אַרְוֵרָה

הַאֲדָמָה בַּעֲבוּרָךָ וְגו'. שְׁלֵא תִהְיֶה עוֹשֶׂה פְרוֹת וְגִדּוּלִים כְּרֵאוּי. כִּנְגַד זֶה וּמִשְׁמֵנֵי הָאָרֶץ. בַּעֲצָבוֹן תֵּאֲכַלְנָה - כִּנְגַד זֶה מִטַּל הַשָּׁמַיִם. וְקוּץ וְדִרְדַר תַּצְמִיחַ לָךְ - כִּנְגַד זֶה וְרֹב דְגָן וְתִירֵשׁ. בְּזַעַת אֶפְיֶךָ תֵּאֲכַל לֶחֶם - כִּנְגַד זֶה יַעֲבֹדוּךָ עַמִּים וַיִּשְׁתַּחֲוּ לָךְ לְאֻמִּים, שֶׁהֵם יַעֲבֹדוּ אֶת הָאָרֶץ וַיַּעֲבֹדוּ בְשִׁדָּה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (ישעיה סא) וּבְנֵי נֹכַר אֶכְרִיכֶם וְכֹרְמִיכֶם. וְהֵחֵל נֹטַל יַעֲקֹב זֶה כִּנְגַד זֶה, וּמִשְׁלֹו נֹטַל. וְהִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא גֵרֵם לַיַּעֲקֹב שִׁטְל אֶת הַבְּרִכוֹת הַלְלוּ לְהַדְבִּיק בְּמִקּוּמוֹ וְחִלְקוֹ, וְעֲשׂו שְׂיִדְבַק בְּמִקּוּמוֹ וְחִלְקוֹ.

אָמַר רַבִּי חֲזַקְיָה, וְהִנֵּה רְאִינוּ שְׁמִשְׁמֵנֵי הָאָרֶץ וּמִטַּל הַשָּׁמַיִם, אוֹתָן בְּרִכוֹת נֹטַל עֲשׂו אַחַר כֶּף, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר הִנֵּה מִשְׁמֵנֵי הָאָרֶץ יִהְיֶה מוֹשְׁבֶךָ וּמִטַּל הַשָּׁמַיִם מֵעַל. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, לֹא זֶה כְּזֶה וְלֹא זֶה כְּזֶה, כִּמְהַר נִפְרְדוֹת הַדְּרָגוֹת. בְּיַעֲקֹב כְּתוּב וַיִּתֵּן לָךְ הָאֱלֹהִים - וּבְזֶה כְּתוּב וַיִּהְיֶה. בְּיַעֲקֹב כְּתוּב מִטַּל הַשָּׁמַיִם וּמִשְׁמֵנֵי הָאָרֶץ - בַּעֲשׂו כְּתוּב מִשְׁמֵנֵי הָאָרֶץ וְטַל הַשָּׁמַיִם, שֶׁהִנֵּה זֶה אֵינוֹ כְּזֶה.

וְהַדְּרָגוֹת נִפְרְדוֹת כְּמֵה וְכִמְהַ, מִשּׁוּם שֶׁבְּזֶה שֶׁל יַעֲקֹב כְּתוּב בּוֹ, וַיִּתֵּן לָךְ הָאֱלֹהִים מִטַּל הַשָּׁמַיִם - זֶה הֵטַל הַעֲלִיּוֹן שְׁשׁוּפֵעַ מֵעֵתִיק הַיָּמִים, שֶׁנֶּקְרָא טַל הַשָּׁמַיִם, הַשָּׁמַיִם שֶׁל מַעְלָה, הֵטַל שְׁשׁוּפֵעַ בְּדְרָגַת הַשָּׁמַיִם, וּמִשָּׁם לִשְׁדָּה הַתַּפּוּחִים הַקְּדוּשִׁים. וּמִשְׁמֵנֵי הָאָרֶץ - (וְזוֹ הָאָרֶץ שֶׁלְמַעְלָה, אֶרֶץ הַחַיִּים. בַּעֲשׂו כְּתוּב וּמִשְׁמֵנֵי הָאָרֶץ, בְּיַעֲקֹב מִשְׁמֵנֵי) הָאָרֶץ הַחַיִּים שֶׁל מַעְלָה, וַיִּוֹרֵשׁ אוֹתָהּ בְּאָרֶץ שֶׁלְמַעְלָה וּבִשְׁמַיִם שֶׁל מַעְלָה, וּבַעֲשׂו בְּאָרֶץ שֶׁל פֶּאֶן לְמַטֵּה, וּבִשְׁמַיִם שֶׁל פֶּאֶן לְמַטֵּה.

עֲבָדָא פִּירִין וְאִיבִין פְּדָקָא יְאוּת. לְקַבֵּל דָּא, וּמִשְׁמֵנֵי הָאָרֶץ. (סב) בַּעֲצָבוֹן תֵּאֲכַלְנָה, לְקַבֵּל דָּא מִטַּל הַשָּׁמַיִם. (סג) וְקוּץ וְדִרְדַר תַּצְמִיחַ לָךְ, לְקַבֵּל דָּא, וְרֹב דְגָן וְתִירֵשׁ. (סד) בְּזַעַת אֶפְיֶךָ תֵּאֲכַל לֶחֶם, לְקַבֵּל דָּא, (כּוּרְאִישִׁית כּו) יַעֲבֹדוּךָ עַמִּים וַיִּשְׁתַּחֲוּ לָךְ לְאֻמִּים, דְּאִינוּן יַעֲבֹדוּן אֶרְעָא וַיִּפְלַחוּן בַּחֲקִילָא, כְּמֵה דְאַתָּ אָמַר, (ישעיה סא) וּבְנֵי נֹכַר אֶכְרִיכֶם וְכֹרְמִיכֶם. וְכִלְיָא נֹטַל יַעֲקֹב, דָּא לְקַבֵּל דָּא, וּמִדִּילִיָּה נֹטַל. וְקִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא גֵרִים לִיָּה לַיַּעֲקֹב דִּיטוּל הִנֵּי בְרַכְאֵן, לְאַתְדַּבְּקָא בְּאַתְרִיָּה וְחוּלְקִיָּה, וְעֲשׂו לְאַתְדַּבְּקָא בְּאַתְרִיָּה וְחוּלְקִיָּה.

אָמַר רַבִּי חֲזַקְיָה, וְהָא חֲמִינֵן דְּמִשְׁמֵנֵי הָאָרֶץ וּמִטַּל הַשָּׁמַיִם, אִינוּן בְּרַכְאֵן נֹטַל עֲשׂו לְבַתָּר, כְּמֵה דְאַתָּ אָמַר, הִנֵּה מִשְׁמֵנֵי הָאָרֶץ יִהְיֶה מוֹשְׁבֶךָ וּמִטַּל הַשָּׁמַיִם מֵעַל.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, לָאוּ הָאֵי כְּהָאֵי וְלֹא דָּא כְּדָא, כְּמֵה אַתְפְּרָשָׁאן דְרַגִּין. בְּיַעֲקֹב כְּתוּב, וַיִּתֵּן לָךְ הָאֱלֹהִים, וּבְדָא כְּתוּב יִהְיֶה. בְּיַעֲקֹב כְּתוּב, מִטַּל הַשָּׁמַיִם וּמִשְׁמֵנֵי הָאָרֶץ, בַּעֲשׂו כְּתוּב מִשְׁמֵנֵי הָאָרֶץ וְטַל הַשָּׁמַיִם, דְּהָא לָאוּ דָּא אִיהוּ כְּדָא.

וְדַרְגִּין אַתְפְּרָשָׁן כְּמֵה וְכִמְהַ. בְּגִין דְּבְדָא דְיַעֲקֹב כְּתוּב בֵּיה, וַיִּתֵּן לָךְ הָאֱלֹהִים מִטַּל הַשָּׁמַיִם, דָּא טַל עַלְאָה דְנִגִּיד מֵעֵתִיק יוֹמִין דְּאֶקְרִי טַל הַשָּׁמַיִם, הַשָּׁמַיִם דְּלַעֲלִילָא, טַל דְנִגִּיד בְּדְרָגָא דְשָׁמַיִם, וּמִתַּמָּן לְחַקֵּל תַּפּוּחִין קְדִישִׁין. וּמִשְׁמֵנֵי הָאָרֶץ, (דָּא אֶרֶץ דְּלַעֲלִילָא אֶרֶץ הַחַיִּים בַּעֲשׂו כְּתוּב וּמִשְׁמֵנֵי הָאָרֶץ, בְּיַעֲקֹב מִשְׁמֵנֵי) הָאָרֶץ דָּא אֶרֶץ הַחַיִּים דְּלַעֲלִילָא, וְיִרִית לָהּ בְּאַרְעָא דְלַעֲלִילָא וּבִשְׁמַיִם דְּלַעֲלִילָא. וְלַעֲשׂו בְּאַרְעָא דְהַכָּא וּבִשְׁמַיִם דְּהַכָּא

דְּלַעֲלִילָא וּבִשְׁמַיִם דְּלַעֲלִילָא. וְלַעֲשׂו בְּאַרְעָא דְהַכָּא וּבִשְׁמַיִם דְּהַכָּא

יעקב למעלה למעלה, ועשו
למטה למטה.

עוד, יעקב למעלה ולמטה,
ועשו למטה. ואף על גב שכתוב
והיה כאשר תריד ופרקת עלו
מעל צוארף - מזה של פאן
למטה, אבל למעלה לא כלום,
שכתוב (דברים לב) כי חלק ה' עמו
יעקב חבל נחלתו. בא ראה,
בשעה שהתחילו לטל את
ברכותיהם יעקב ועשו, יעקב
נטל חלקו שלמעלה, ועשו נטל
חלקו שלמטה.

רבי יוסי ברבי שמעון בן לקוניא
אמר לרבי אלעזר, כלום שמעת
מאביך למה לא התקיימו
הברכות שברך יצחק את יעקב,
ואותן הברכות שברך יצחק את
עשו כלם התקיימו?

אמר לו, כל אותם הברכות
מתקיימות, וברכות אחרות שברך
הקדוש ברוך הוא את יעקב,
אבל מיד יעקב נטל למעלה,
ועשו נטל למטה. אחר כך
בשיקום מלך המשיח, יטל יעקב
למעלה ולמטה, ויאבד עשו מן
הכל, ולא יהיה לו חלק ונחלה
וזכרון בעולם, כמו שנאמר
(עובדיה א) והיה בית יעקב אש
ובית יוסף להבה ובית עשו לקש
וגו'. פדי שיאבד עשו מן הכל,
ויעקב יירש שני עולמות -
העולם הזה והעולם הבא.

ובימן הזה כתוב, (שם) ועלו
מושיעים בהר ציון לשפט את
הר עשו והיתה לה' המלוכה.
אותה מלכות עשו שנטל בעולם
הזה, נתן לו הקדוש ברוך הוא
(תהיה לקדוש-ברוך-הוא) לברו'. וכי
עכשו אינה מלכות מהקדוש
ברוך הוא? אלא אף על גב
שהקדוש ברוך הוא שולט
למעלה ולמטה, הנה נתן לשאר
העמים לכל אחד ואחד חלק

לתתא. יעקב לעילא לעילא. עשו לתתא
לתתא.

תו, יעקב לעילא ותתא, ועשו לתתא. ואף
על גב דכתיב (בראשית כז) והיה כאשר תריד
ופרקת עלו מעל צוארף. מהאי דהכא לתתא,
אבל לעילא לא כלום, דכתיב, (תהלים לב) כי
חלק יי' עמו יעקב חבל נחלתו. תא חזי,
בשעתא דשרו לנטלא ברבאן דלהון, יעקב
ועשו. יעקב נטל חולקיה דלעילא, ועשו
נטיל חולקיה לתתא.

רבי יוסי ברבי שמעון בן לקוניא אמר לרבי
אלעזר, כלום שמעת מאביך, אמאי לא
אתקיימו ברבאן דברכיה יצחק ליעקב, ואינון
ברבאן דבריה יצחק לעשו אתקיימו בלהו.

אמר ליה, כל אינון מתקיימי,
וברבאן אחרנין דברכיה קדשא בריה
הוא ליעקב. אבל מיד, יעקב נטל לעילא,
ועשו נטיל לתתא. לכתר פד יקום מלכא
משיחא, יטול יעקב לעילא ותתא ויתאביד
עשו מכלא, ולא יהא ליה חולקא ואחסנא
ודוכרנא בעלמא, פמה דאת אמר, (עובדיה א)
והיה בית יעקב אש ובית יוסף להבה ובית
עשו לקש וגו'. בגין דיתאביד עשו מכלא,
וירית יעקב תריין עלמין, עלמא דין ועלמא
דאתי.

ובהאי זמנא כתיב, (עובדיה א) ועלו מושיעים
בהר ציון לשפט את הר עשו והיתה
ליי המלוכה. ההוא מלכו דעשו, דנטל בהאי
עלמא, ירב ליה קדשא בריה הוא (ס"א) יהא ליה
לקדשא בריה הוא) בלחודוי. וכי השתא לאו איהי
מלכו מקדשא בריה הוא, אלא אף על גב
דשליט קדשא בריה הוא לעילא ותתא, הא
ירב לון לשאר עמין, לכל חד וחד חולק

ונחלה בעולם הזה להשתמש בו, ובזמן ההוא יטל מכלם את המלכות וכלה תהיה שלו, שכתוב והיתה לה' המלוכה, לו לבדו, שכתוב (זכריה יד) והיה ה' למלך על כל הארץ ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד.

ויהי אף יצא יצא יעקב וגו'. רבי שמעון אמר, אף יצא יצא - שתי היציאות הללו למה? אלא אחת של השכינה, ואחת של יעקב, שהנה משנכנס יעקב, השכינה נכנסה עמו והתברך לפני השכינה. שיצחק היה אומר את הברכות, והשכינה מודה להם עליהם, וכשיצא יעקב, השכינה יצאה עמו. זהו שכתוב אף יצא יצא יעקב. שתי יציאות יחד.

ועשו אחיו בא מצידו. לא כתוב מן הציד, אלא מצידו, שהוא הצידה שלו, שלא היתה בו ברכה, ורוח הקדש צונחת ואומרת, (משלי א) אל תלחם את לחם רע עין.

ויעש גם הוא מטעמים וגו'. קיום אבי - דבורו היה בעזות, בתקיפות הרוח, דבר שאין בו טעם, קיום אבי. בא ראה מה בין יעקב לעשו. יעקב אמר בבושה של אביו, בענוה. מה כתוב? ויבא אל אביו ויאמר אבי. מה בין זה לזה? אלא שלא רצה לזעזע אותו, דבר בלשון תחנונים: קום נא שבה ואכלה מצידו. ועשו אמר: קום אבי, כמי שלא דבר עמו.

בא ראה, בפעוה שנכנס עשו - נכנס עמו גיהנם. הודיעו יצחק ופחד, שכתוב ויחרד יצחק חרדה גדולה עד מאד. כיון שכתוב ויחרד יצחק חרדה גדולה - די מה זה [ידלה] עד מאד? אלא שלא היתה יראה ואימה גדולה שנפלה על יצחק מיום שנברא. ואפלו בפעוה

ואחסנתא בהאי עלמא, לאשתמשא ביה. ובההיא זמנא, יטול מכלהו מלכותא, ותהא דלילה פלא, דכתיב והיתה ליי המלוכה, ליה בלחודו, דכתיב, (זכריה יד) והיה יי למלך על כל הארץ ביום ההוא יהיה יי אחד ושמו אחד.

ויהי אף יצא יעקב וגו'. (בראשית כז) רבי שמעון אמר, אף יצא יצא, תרי יציאות הללו למה. אלא (דף קמ"ד ע"א) חד דשכינתא וחד דיעקב, דהא כד עאל יעקב, שכינתא עאלת עמיה, וקמי שכינתא אתברך. דיצחק הוה אמר ברכאן, ושכינתא אודי להו עלייהו. וכד נפק יעקב, שכינתא נפקת עמיה, הדא הוא דכתיב אף יצא יצא יעקב, תרי יציאות פחד.

ועשו אחיו בא מצידו. (בראשית כז) מן הציד לא כתיב, אלא מצידו, דאיהו צידה דלילה, דלא הוה ביה ברכה, ורוח הקודש צווחה ואמרה, (משלי כג) אל תלחם את לחם רע עין.

ויעש גם הוא מטעמים וגו'. (בראשית כז) קיום אבי, דבוריה הוה בעזות, בתקיפו ורחא, מלה דלית בה טעמא, קיום אבי. תא חזי, מה בין יעקב לעשו, יעקב אמר בכסיפו דאבוי, בענוה, מה כתיב, (בראשית כז) ויבא אל אביו ויאמר אבי. מה בין האי להאי, אלא, דלא בעא לאודעזעא ליה, מליל בלשון תחנונים, (בראשית כז) קום נא שבה ואכלה מצידו. ועשו אמר, קום אבי, כמי שלא דלא מליל עמיה.

תא חזי, בשעתא דעאל עשו, עאל עמיה גיהנם, אזדעזע יצחק, ודחיל. דכתיב,

(בראשית כז) ויחרד יצחק חרדה גדולה עד מאד. כיון דכתיב ויחרד יצחק

היהא שַׁנְעָקַד יִצְחָק על גבי המזבח וְרָאָה [שְׂכִינָה] סְפִינָא עֲלֵיהּ, לא הוֹדְעוּעַ כְּשַׁעָה הֵיכָא שְׁנַכְנַס עֲשׂו וְרָאָה גֵיהֶנּוּ שְׁנַכְנַס עֲמֹ. אָז אָמַר, בְּטָרַם תְּבֵא וְאַבְרָכְהוּ גַם בְּרוּךְ יְהִי, מְשׁוּם [שְׂרָאָה] שְׂרָאִיתִי שְׂכִינָה שְׁמוּדָה על אוֹתָן הַבְּרָכוֹת. דְּבַר אַחַר, יִצְחָק אָמַר וְאַבְרָכְהוּ, יֵצֵא קוֹל וְאָמַר גַּם בְּרוּךְ יְהִי. רְצָה יִצְחָק לְקַלֵּל אֶת יַעֲקֹב, אָמַר לוֹ הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא: יִצְחָק, אֵת עֲצֻמָּה אַתָּה מְקַלֵּל, שְׁהֲרִי כְּבֹר אֲמַרְתָּ לוֹ אַבְרָהָם אָרִוּר וּמְבַרְכֵיךָ בְּרוּךְ.

בֵּא רָאָה, כְּלָם הוֹדוּ על אוֹתָן הַבְּרָכוֹת, עֲלִיזִים וּתְחַתּוּנִים, וְאַפְלוּ חֵלֶק גּוֹרְלוֹ שֶׁל עֲשׂו הוֹדָה עֲלֵיהֶם, וְהוּא בְּרַךְ אוֹתוֹ, וְהוֹדָה עַל אוֹתָן הַבְּרָכוֹת, וְהִעֲלָהוּ עַל רֵאשׁוֹ לְמַעְלָה. מִנֵּיין לָנוּ? שְׂכִינָתוֹ וַיֵּאמֶר שְׁלַחְנִי כִי עָלָה הַשְּׁחַר וַיֵּאמֶר לֹא אֲשַׁלְּחֵךְ כִּי אִם בְּרַכְתִּי. וַיֵּאמֶר שְׁלַחְנִי - מְשׁוּם שֶׁהַחֲזִיק בּוֹ יַעֲקֹב. וְכִי אֵיךְ יְכוּל אָדָם, שֶׁהוּא גּוֹף וּבִשָּׂר, לְהַחֲזִיק בְּמַלְאָךְ שֶׁהוּא רוּחַ מְמַשׁ, שְׂכִינָתוֹ (תְּהִלִּים קד) עֲשֵׂה מְלָאכָיו רַחוּת מְשַׁרְתָּיו אֵשׁ לְהֵט? אֲרָא, מִכָּאן שְׂמַלְאכִים שְׁלוּחֵי הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, כְּשִׁירְדִים לְעוֹלָם הַזֶּה, גְּלוּמִים וּמְתַגְלָמִים, וּמְתַלְבָּשִׁים בְּגוּף כְּמוֹ שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה, מְשׁוּם שֶׁכֶּף רְאוּי שְׁלֹא לְשַׁנּוֹת מִמֶּנְהָ אוֹתוֹ הַמְקוּם שֶׁהוֹלְכִים לְשָׂם.

וְהִנֵּה נֹאמַר, שְׂכִינָתוֹ עָלָה מִשָּׁה לְמַעְלָה מֵהַ פְּתוּב? (שְׁמוֹת לד) וְיְהִי שֵׁם עִם ה' אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה לְחֵם לֹא אָכַל וּמִים לֹא שָׁתָה, מְשׁוּם הַמְּנַהֵג, שְׁלֹא לְשַׁנּוֹת מִהַמְקוּם הַהוּא שֶׁהֲלַף לְשָׂם. וְאוֹתָם הַמְּלָאכִים, כְּשִׁירְדוּ לְמַטָּה,

וְהָא אֲתַמַּר, דְּמִשָּׁה כַּד סָלִיק לְעֵילָא, מַה כְּתִיב, (שְׁמוֹת לד) וְיְהִי שֵׁם עִם יי

חֲרָדָה גְּדוּלָּה, דִּי מַהוּ (גְּדוּלָּה) עַד מְאֹד. אֵלָא, דְּלֹא הָוָה דְּחִילוֹ וְאִימְתָא. דְּנִפְל עֲלֵיהּ דִּיִּצְחָק, רַבְתָּא, מִיּוּמֵי דְאַתְבְּרִי. וְאַפְלוּ כִּהֵיכָא שְׁעַתָּא, דְאַתְעַקַּד יִצְחָק עַל גְּבִי מְדַבְּחָא וְחַמָּא (שְׂכִינָתָא) סְפִינָא עֲלֵיהּ, לֹא אִזְדַּעְזַע. כִּהֵיכָא שְׁעַתָּא דְעָאֵל עֲשׂו, וְחַמָּא גֵיהֶנּוּ דְעָאֵל עַמִּיהּ, כְּדִין אָמַר, בְּטָרַם תְּבֵא (ש) וְאַבְרָכְהוּ גַם בְּרוּךְ יְהִי, בְּגִין (דְּחַמָּתָא) דְחַמִּית שְׂכִינָתָא דְאוּדֵי עַל אֵינּוּן בְּרַכְאָן.

דְּבַר אַחַר, יִצְחָק אָמַר וְאַבְרָכְהוּ, נִפְקַ קְלָא וְאָמַר, גַּם בְּרוּךְ יְהִי, בְּעַא יִצְחָק לְמִילַט לִיהּ לְיַעֲקֹב, אָמַר לִיהּ קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, יִצְחָק, גְּרַמְךָ אָנֹת לִיט, דְּהָא כְּבֹר אֲמַרְתָּ לִיהּ, (ש) אַוֶּרְרִיךְ אָרִוּר וּמְבַרְכֵיךָ בְּרוּךְ.

הָא חֲזִי, כְּלָא אוּדוּ עַל אֵינּוּן בְּרַכְאָן, עֲלֵאי וּתְתַאי, וְאַפְלוּ אִיהוּ חוֹלֵק עַדְבֵיהּ דְעֲשׂו, אוּדֵי עֲלֵייהוּ וּבְרַכֵיהּ אִיהוּ, וְאוּדֵי עַל אֵינּוּן בְּרַכְאָן וְסִלְקֵיהּ עַל רִישֵׁיהּ לְעֵילָא. מְנַלְן, דְכְּתִיב, (בְּרַאשִׁית לב) וַיֵּאמֶר שְׁלַחְנִי כִי עָלָה הַשְּׁחַר וַיֵּאמֶר לֹא אֲשַׁלְּחֵךְ כִּי אִם בְּרַכְתִּי. וַיֵּאמֶר שְׁלַחְנִי, בְּגִין דְאַתְקִיף בֵּיהּ יַעֲקֹב. וְכִי הִיךְ יְכִיל בַּר נֶשׁ דְאִיהוּ גּוּפָא וּבִשְׂרָא, לְאַתְתַּקְפָּא בֵּיהּ בְּמַלְאכָא דְאִיהוּ רוּחַ מְמַשׁ, דְכְּתִיב, (תְּהִלִּים קד) עוֹשֵׂה מְלָאכָיו רַחוּת מְשַׁרְתָּיו אֵשׁ לְוַהֵט.

מִכָּאן דְּמְלָאכֵי שְׁלִיחֵי דְקְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כַּד אֵינּוּן נַחְתִּין לְהָאֵי עֲלָמָא גְּלִימִין, וְאַתְגְּלִימוּ וּמְתַלְבָּשִׁין בְּגוּפָא כְּגוּנָא דְהָאֵי עֲלָמָא, בְּגִין דְהֵכִי אֲתַחֲזִי, דְלֹא לְהַשְׁנֵאָה מִמֶּנְהָ דְהוּא אֲתַר דְאִזִּיל תַּמָּן. וְהָא אֲתַמַּר, דְּמִשָּׁה כַּד סָלִיק לְעֵילָא, מַה כְּתִיב, (שְׁמוֹת לד) וְיְהִי שֵׁם עִם יי

כתוב (בראשית יח) והוא עמד עליהם פחת העץ ויאכלו. וכן כאן, כשיבד למטה המלאך הזה, לא נאבק עם יעקב אלא מתוך שהיה מלבש בגוף כמו של העולם הזה, ועל כן נאבק עמו כל אותו הלילה.

בא ראה, משום שהשלטון של אלו אינו אלא בלילה ודאי, ומשום כך השליטה של עשו אינה אלא בגלות, שהיא הלילה, ועל כן בלילה התחזק עם יעקב ונאבק עמו. וכשבא הבקר, נחלש כחו ולא יכל, ואז התגבר יעקב, משום ששלטונו של יעקב ביום.

ומשום כך כתוב, (ישעיה כא) משא דומה אלי קרא משעיר שמר מה מלילה שמר מה מליל. שהרי אז השלטון הוא של עשו, שהוא שעיר, הוא בלילה. ומשום כך נחלש כשבא הבקר, ואז ויאמר שלחני כי עלה השחר.

ויאמר לא אשלחך פי אם ברכתני. פי אם ברכתני? פי אם תברכני היה צריך להיות! מה זה פי אם ברכתני? אם תודה על אותן הברכות שברך אותי אבא ולא תהיה מקטרג עלי בגללים. מה כתוב? ויאמר לא יעקב יאמר עוד שמך פי אם ישראל וגו'. למה ישראל? אמר לו, בעל פרחי יש לי לשמש אותך, שהרי אתה התעשרת בכחך למעלה בדרגה עליונה, ודאי ישראל יהיה שמך. כי שרית עם אלהים. מה זה עם אלהים? וכי תעלה על הדעת שעליו היה אומר? אלא אמר לו, שרית להתחבר ולהזדווג עם

ארבעים יום וארבעים לילה לחם לא אכל ומים לא שתה, בגין מנהגא, דלא להשנאה מההוא אתר דאזיל לתמן, ואינון מלאכין כד נחתו לתתא כתיב, (בראשית יח) והוא עומד עליהם פחת העץ ויאכלו. וכן הכא, האי מלאכא כד נחת לתתא, לא אתאבק עמיה דייעקב, אלא מגו דהיה אתלבש בגופא כגוונא דהאי עלמא. ועל דא אתאבק יעקב בהדיה כל ההוא ליליא.

הא חזי, בגין דשלטנותא דהני, לאו איהו אלא בליליא ודאי. ובגין כך, שלטנותא דעשו לאו איהו אלא בגלותא, דאיהו לילה. ועל דא בליליא אתתקף עמיה דייעקב, ואתאבק עמיה. וכד אתא צפרא, אתחלש חיליה, ולא יכיל, וכדין אתתקף יעקב, בגין דייעקב, שלטנותיה ביממא.

ובגין כך, כתיב, (ישעיה כא) משא דומה אלי קרא משעיר שמר מה מלילה שמר מה מליל. דהא כדין שולטנותיה דידיה דעשו, דאיהו שעיר בלילה איהו, ובגין כך אתחלש כד אתא צפרא, וכדין (בראשית לב) ויאמר שלחני כי עלה השחר.

ויאמר לא אשלחך פי אם ברכתני. פי אם (דף קמז ע"ב) ברכתני, פי אם תברכני מיבעי ליה, מאי כי אם ברכתני. אם אודית על אינון ברכאן דברכני אבא ולא תהא מקטרגא לי בגינייהו, מה כתיב, (בראשית לב) ויאמר לא יעקב יאמר עוד שמך פי אם ישראל וגו', אמאי ישראל, אמר ליה, בעל

כרחין אית לן לשמשא לך, דהא אנת אתעטרת בחילך לעילא בדרגא עלאה, ישראל יהיה שמך ודאי.

כי שרית עם אלהים, מאי עם אלהים, סלקא דעתך דעליה הוה אמר.

לאחר קריאת הזוהר (יאמר תפלה זו בכנינת הלב)

יהי רצון מלפניך ה' אלקי ואלקי אבתי שיתקיים בנו עתה מקרא שפתוב "ואשים דברי פסיה ובצל ידי פסיתיה לנטע שמים וליסד ארץ", להעלות לרומם ולתקן הריסות וחרבות השכינה הקדושה לקשוט ופאר פירא עלאה ולארמון שעל מכונו ישב להחזיר עטרה ליושנה וקיים בנו מהרה מקרא שפתוב "ויהי אור הלבנה פאור החמה ואור החמה יהיה שבעתים פאור שבעת הימים". וזכות הרשב"י הקדוש ובנו רבי אלעזר, וזותם בן עזיהו, יעמוד לנו לתקן העולם מיום שנברא עד סופו פראונו וברצון יראיו. ובזכות היותנו עסוקים בהקמה הזאת, על ידה תתקרב הגאולה, וישועתה מהרה תצמיח, לעלוי שכינת עוגנו במהרה במינו. ויקיים בנו מקרא שפתוב "ויאמר אלקים יהי אור", ויארר עלינו אור ה', ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד, אמן נצח סלה ועד. (נפח התפלה מתוך לשונו הקדוש של רבי חיים ויטאל זיע"א)

מוזרה אני לפניך השם אלוקי ואלקי אבותי שזכיתני ללמוד ולהגות בספר הקדוש הזה ויהרהר עליו, וזכות התנאים הקדושים שלמדנו תורתם יעמוד לנו ולזרענו ונזכה להבטחת הנביא (ישעיה נט, כ-כא) ובא לציון גואל ולשבי פשע ביעקב נאם ה'. ואני זאת בריתי אותם אמר יהוה רוחי אשר עליה ודברי אשר שמתי פסיה לא ימושו מפיה ומפי זרעה ומפי זרע זרעה אמר ה' מעתה ועד עולם. ויתקיים בנו הנבואה (ישעיה נא, טז) ואשים דברי פסיה ובצל ידי פסיתיה לנטע שמים וליסד ארץ ולאמר לציון עמי אתה. ובפרפת משה רבינו מהימנא בתגלה במהרה ה' בך נחננו ואין עמו אל נכר, יראו עינינו וישמח לבנו ותגל נפשנו בישועתך באמת באמר לציון מלך אלוקיך, ברוך ה' לעולם אמן ואמן. (סיד ה')

אלהינו ואלהי אבותינו מלך רחמן רחם עלינו טוב ומטיב הדרש לנו. שובה אלינו [עלינו] בהמון רחמיה בגלל אבות שעשו רצונה. בנה ביתך ככתחלה וכוונן מקדשה על מכונו. והראנו בבנינו ושמחנו בתקונו. והשב שכינתך לתוכו, והשב פהנים לעבודתם ולויים לדוכנם לשירים ולזמרים. והשב ישראל לנויהם. ומלאה הארץ דעה את ה' ליראה ולאבהב את שמה הגדול הגבור והנורא אמן בן יהי רצון. (סי"ת)

הקדיש לעלוי הנשמה: הקדיש הוא שבח גדול לבורא עולם על פן יש בזה עלוי נשמה גדול לנפטר במקדש בזה שגורם לצבור לענות אמן, שהוא עלוי נשמה גדול עד מאד ונחת רוח לנשמה. מלבד מה שמציל את הנפטר מדינה של גיהנם. מעלה אותו בדרגות נוספות בגן עדן (עיינו פה החיים שכתב לומר בכל ליל שבת קדיש אחר מאה שנה שעולה מעלה מעלה, ועי"ע פלא יוציא).

מעלת לימוד הזוהר לעלוי הנשמה: פתבו המקבלים: לימוד הקבלה והזוהר (תורת הרשב"י) יש בו תועלת לנשמה יותר משאר למידים. פי לכן נקרא זוהר שהוא מזהיר הנשמה... וביום שבת קודש ששעה אחת לימוד הזוה"ק שונה אלה שנה, ובשמחה מליון שנה עליו להשתדל יותר בלימוד הזוה"ק פי הוא מבחינת היום, קדוש הוא לאלהינו... ומה גדלה מעלת לימוד הזוהר הקדוש בגבהי מרומים ובמקדש ביום הקדוש יום השבת שאין ערה להשגתו, ובנדאי למודו בעד עלוי נשמת אביו או אמו ע"ה, אין קץ למעלתו ואין קץ לעלוי נשמת אביו או אמו ע"ה, ומעטרים לנשמה בעטרה ולבוש מיוחד בזכות למודו. וכן לתמי ותמותו ע"ה (ועי' קב הישר) והנה יאמרו אתו, כפול ומכפל שבעתים, בבחינת מכבודו במותו וכו', (ועי' פלא יוציא ערה כבוד אב ואם).

קדיש על ישראל נסח ספרדי (ע"מ)

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. (אמ) בְּעֶלְמָא דִּי בְרָא כְרַעוּתָהּ וְיִמְלִיךְ מַלְכוּתָהּ
וְיַצְמַח פְּרָקְנָהּ וְיִקְרַב מְשִׁיחָהּ. (אמ) בְּחַיִּיכוּן וּבְיוֹמֵיכוּן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית
יִשְׂרָאֵל בְּעֶנְלָא וּבְזִמְן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ) יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלְמָא
וּלְעָלְמֵי עָלְמֵינָא יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרוֹמֵם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה
וְיִתְהַלֵּל שְׁמֵהּ דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא. (אמ) לְעֵלְמָא מִן כָּל בְּרַכְתָּא שִׁירְתָּא
תְּשַׁבְּחָתָא וְנַחְמָתָא דְאִמְרִין בְּעֶלְמָא וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ) עַל יִשְׂרָאֵל וְעַל רַבְּנֵן
וְעַל תַּלְמִידֵיהוֹן וְעַל כָּל תַּלְמִידֵי תַלְמִידֵיהוֹן דְעַסְקִין בְּאוּרִיתָא קְדֻשָּׁתָא. דִּי
בְּאַתְרָא הַדִּין וְדִי כְּכָל אַתְרָא וְאַתְרָא, יְהֵא לְנָא וְלַהוֹן וּלְכוּן הֵנָּה וְחֶסְדָּא וְרַחֲמֵי
מִן קֳדָם מְאָרֵי שְׁמַיָּא וְאַרְעָא וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ) יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא,
חַיִּים וְשֹׁבְעֵי וְיִשׁוּעָה וְנַחֲמָה וְשִׁיזְבָּא וְרַפּוּאָה וְגִאֲלָה וְסִלְיַחָה וְכַפְרָה, וְרוּחַ
וְהַצְלָה לְנוּ וּלְכָל עַמּוּ יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ) עוֹשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו הוּא
בְּרַחֲמָיו יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עֲלֵינוּ וְעַל כָּל עַמּוּ יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ)

הַשְּׂכֵבָה לְאִישׁ: אֲשֶׁרֵי אִישׁ יֵרָא אֶת יְהוָה בְּמִצּוֹתָיו חֲפִץ מְאֹד: הַמְרַחֵם עַל
כָּל בְּרִיּוֹתָיו הוּא יְחוּם וְיַחְמוֹל וְיִרְחֵם עַל נַפְשׁ, רוּחַ וְנִשְׁמָה שֶׁל (פב"פ). רוּחַ
יְהוָה תְּנִיחָנוּ בְּגַן עֵדֶן: דְּאַתְפְּטֵר מִן עֲלְמָא הַדִּין כְּרַעוּת אֱלֹהָא מְאָרִיָּה שְׁמַיָּא
וְאַרְעָא. מְלַךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים בְּרַחֲמָיו יִרְחֵם עָלֵינוּ. וְיַחְמוֹל וְיַחְמוֹל עָלֵינוּ. מְלַךְ
מַלְכֵי הַמַּלְכִּים בְּרַחֲמָיו יִסְתִּירֵהוּ בְּצַל כַּנְּפוֹי וּבְסִתְרָא אֱהֵלוּ לַחֲזוֹת בְּנוֹעַם
יְהוָה וּלְבַקֵּר בְּהִיבְלוּ. וְלִקְצֵן הַיָּמִין יַעֲמִידֵהוּ. וּמִנְחַל עֲדֵנּוּ יִשְׁקָהוּ. וְיַצְרֹר
בְּצִרּוֹר הַחַיִּים נִשְׁמָתוֹ. וְיִשִּׂים כְּבוֹד מְנוּחָתוֹ. יְהוָה הוּא נִחְלָתוֹ. וְיִלְוֶה אֵלָיו
הַשְּׁלוֹם וְעַל מִשְׁכְּבוֹ יְהִי שְׁלוֹם. כְּדַכְתִּיב: יְבוֹא שְׁלוֹם יְנוּחוֹ עַל מִשְׁכְּבוֹתֵם.
הַלֵּךְ נִכְחוֹ. הוּא וְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַשּׁוֹכְבִים עִמּוֹ בְּכָלֵל הַרְחָמִים וְהַסְּלִיחוֹת.
וְכֵן יְהִי רְצוֹן וְנֹאמֵר אָמֵן:

הַשְּׂכֵבָה לְאִשָּׁה: אֵשֶׁת חַיִל מִי וּמְצָא, וְרַחֵם מִפְּנֵינִים מִכְּרָה: שֶׁקֶר הַחֵן וְהַכֵּל
הַיָּפִי, אִשָּׁה יִרְאֵת יְהוָה הִיא תִתְהַלֵּל: תֵּנוּ לָהּ מִפְּרֵי יָדֶיהָ, וְיִהְיֶה לָּהּ בְּשָׂעִרִים
מְעֻשִׂיָּה: הַמְרַחֵם עַל כָּל בְּרִיּוֹתָיו הוּא יְחוּם וְיַחְמוֹל וְיִרְחֵם עַל נַפְשׁ, רוּחַ וְנִשְׁמָה
שֶׁל (פב"פ). רוּחַ יְהוָה תְּנִיחָנוּ בְּגַן עֵדֶן: דְּאַתְפְּטֵר מִן עֲלְמָא הַדִּין כְּרַעוּת
אֱלֹהָא מְרִיָּה שְׁמַיָּא וְאַרְעָא. הַמְלַךְ בְּרַחֲמָיו יְחוּם וְיַחְמוֹל עָלֶיהָ. וְיִלְוֶה אֵלֶיהָ
הַשְּׁלוֹם וְעַל מִשְׁכְּבָהּ יְהִי שְׁלוֹם. כְּדַכְתִּיב: יְבוֹא שְׁלוֹם יְנוּחוֹ עַל מִשְׁכְּבוֹתֵם.
הַלֵּךְ נִכְחוֹ. הִיא וְכָל בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל הַשּׁוֹכְבוֹת עִמָּה בְּכָלֵל הַרְחָמִים וְהַסְּלִיחוֹת.
וְכֵן יְהִי רְצוֹן וְנֹאמֵר אָמֵן:

יתגדל ויתקדש שמה רבא. בעלמא די ברא כרעותה וימליך מלכותה. ויצמח פורקנה ויקרב משיחה. בחייכון וביומיכון ובחיי דכל בית ישראל. בעגלא ובזמן קריב ואמרו אמן: יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמאי: יתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא ויתהדר ויתעלה ויתהלל שמה דקודשא. בריך הוא לעלא (בעשי"ת ולעלא מכל) מן כל ברכתא ושירתא, תשבחתא ונחמתא, דאמירן בעלמא. ואמרו אמן:

על ישראל ועל רבנן ועל תלמידיהון ועל כל תלמידי תלמידיהון ועל כל מאן דעסקין באורייתא די באתרא הדין ודי בכל אתר ואתר יהא להון ולכון שלמא רבא הנא וחסדא ורחמי וחי אריכי ומזוני רויחי ופורקנא מן קדם אבוהון די בשמיא וארעא ואמרו אמן: יהא שלמא רבא מן שמיא וחיים טובים עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן: עושה שלום במרומיו הוא ברחמי ועושה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן:

תפלה על הנפטר לאחר הלמוד

לאיש: אנא ה' מלא רחמים אשר בידך נפש כל חי ורוח כל בשר איש, יהיה נא לרצון לפניך תורתנו ותפלתנו בעבור נשמת (פלוגית בן פלוני) וגמול נא עמו בחסדך הגדול לפתח לו שערי רחמים וחסד, שערי גן עדן, ותקבל את נשמתו באהבה ובחבה. ושלח לו מלאכיד הקדושים והטהורים להוליכו ולהושיבו תחת עץ החיים אצל נשמות הצדיקים והצדקניות וחסידים וחסידות להנות מזיו שכינתך, ולהשביעו מטובך הצפון לצדיקים. והגוף ינוח בקבר במנוחה נכונה בחדוה ובשמחה ובשלום, כדכתיב, יבא שלום ינוחו על משכבותם הולך נכוחו. וכתיב, יעלו חסידים כבוד ירננו על משכבותם. וכתיב, אם תשכב לא תפחד ושכבת וערבה שנתך, ותשמר אותו מחובט הקבר ומרמה ותולעה. ותסלח ותמחול לו על כל פשעיו. כי אדם אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא. וזכר לו זכיותיו וצדקותיו אשר עשה. ותשפיע לו מנשמתו לרשן עצמותיו בקבר מרוב טוב הצפון לצדיקים, דכתיב, מה רב טובך אשר צפנת ליראיך, וכתיב, שמר כל עצמותיו אחת מהנה לא נשברה. וישכון בטח בדרך ושאנן מפחד רעה, ואל יראה פני גיהנם. ונשמתו תהא צרוכה בצרור החיים ולהחיותו בתחית המתים עם כל מתי עמך ישראל ברחמים, אמן:

לאשה: אנא ה' מלא רחמים אשר בידך נפש כל חי ורוח כל בשר איש, יהיה נא לרצון לפניך תורתנו ותפלתנו בעבור נשמת (פלוגית בת פלונית) וגמול נא עמה בחסדך הגדול לפתח לה שערי רחמים וחסד, שערי גן עדן, ותקבל את נשמתה באהבה ובחבה. ושלח לה מלאכיד הקדושים והטהורים להוליכה ולהושיבה תחת עץ החיים אצל נשמות הצדיקים והצדקניות וחסידים וחסידות להנות מזיו שכינתך, ולהשביעיה מטובך הצפון לצדיקים. והגוף ינוח בקבר במנוחה נכונה בחדוה ובשמחה ובשלום, כדכתיב, יבא שלום ינוחו על משכבותם הולך נכוחו. וכתיב, יעלו חסידים כבוד ירננו על משכבותם. וכתיב, אם תשכב לא תפחד ושכבת וערבה שנתך, ותשמר אותה מחובט הקבר ומרמה ותולעה. ותסלח ותמחול לה על כל פשעיה. כי אדם אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא. וזכר לה זכיותיה וצדקותיה אשר עשתה. ותשפיע לה מנשמתה לרשן עצמותיה בקבר מרוב טוב הצפון לצדיקים, דכתיב, מה רב טובך אשר צפנת ליראיך, וכתיב, שמר כל עצמותיו אחת מהנה לא נשברה. ותשכון בטח בדרך ושאנן מפחד רעה, ואל תראה פני גיהנם. ונשמתה תהא צרוכה בצרור החיים ולהחיותה בתחית המתים עם כל מתי עמך ישראל ברחמים, אמן:

חשיפה

מלחמת העולם השנייה, עוד מדינה ועוד אחת נכבשת ע"י היטלר ימ"ש, אין מי שיכול נגדו, כבר עומד הוא בשערי א"י, הלבבות הולמים, כולם חרדים מן העומד לקרות, מפחדים ממטרתו להשמיד להרוג ולאבד את כל היהודים טף ונשים...

הגה"צ רבי יהודה לייב אשלג זצ"ל יושב בחדרו קולמוסו בידו, כותב ומתרגם, מבאר ומברר את הזוהר הקדוש, ידוע ידע את שכתב רבי שמעון בר יוחאי "בספרא דא יפקון מגלותא", בזכות הזוהר הקדוש נצא מן הגלות, לכן תרגם את הזוהר הקדוש ללשון הקודש, כדי שכל יהודי, גם פשוטי העם, יוכלו ללמוד ולהבין את הזוהר הקדוש.

לאחר יגיעה עצומה גמר את המלאכה והביא את הזוהר הקדוש לדפוס. באותו הזמן נתבשרו תושבי ארץ ישראל שהמלחמה הסתיימה, זממו של היטלר ימ"ש לא הצליח, הוא לא כבש את ארץ ישראל.

אותו הסיפור התרחש כאן בארץ הקודש במהדורה שניה בשנת תשס"ט. מלחמה בדרום, החמאס משגר טילי קסאם, מנסה לירות את הטילים למרכז הארץ, ובעיקר לבית שמש, הנה לפניכם כותרת הכתבה שהתפרסמה בעיתון "חדש" בבית שמש.

תיק דקה: המטרה הרוחקה ביותר שהחמאס כיוון אליה טילים ארוכי הטווח הייתה בית שמש

המטרה הדיוקנית ביותר שהחמאס כיוון אליה טילים ארוכי הטווח הייתה בית שמש
החמאס כיוון טילים ארוכי הטווח אל בית שמש, מטרותיו הרוחקות ביותר שהחמאס כיוון אליה טילים ארוכי הטווח הייתה בית שמש. החמאס כיוון טילים ארוכי הטווח אל בית שמש, מטרותיו הרוחקות ביותר שהחמאס כיוון אליה טילים ארוכי הטווח הייתה בית שמש.

הפלא ופלא המכון "מפעל הזוהר העולמי", הפועל בבית שמש, שקד באותה תקופה על הוצאת הזוהר ע"פ העמוד היומי, באותו היום שהובאו לדפוס "ב הכרכים של הזוהר המחולקים ל"ב חודשי השנה באותו היום הסתיימה מלחמת עזה. ובכלל כל מזהלך המלחמה בעזה היתה בניסי ניסים ומעל לדרך הטבע, מי יודע אם לא זכות הזוהר הקדוש היא שעמדה לנו, והדברים מדברים בעד עצמם...